

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 474
din 25.02.2013**

Dosar nr.: 177/2013

Petiția nr.: 1177/25.02.2013

Petentă: R.V.

Reclamați: Direcția Generală Anticorupție, P.F., D.D., R.G.E.,

Obiect: presupuse acte de hărțuire morală și cu tentă sexuală pe criteriul de gen și grad profesional

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.2. R.V.,

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

1.2.1. Direcția Generală Anticorupție, 1.2.2. P.F., D.D., R.G.E.,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta, agent de poliție în cadrul DGA, sesizează Consiliul cu privire la situația discriminatorie prin care a fost pusă să treacă, de către superiorii săi, pe criteriul de gen și grad profesional.

II. Citarea părților

3.1.În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu 1177/11.03.2013 și nr. 1623/11.03.2013, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 25.03.2013. La termen s-au prezentat reclamații.

3.3. Având în vedere modul în care este redactată petiția, și în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a invocat din oficiu **excepția de necompetență a CNCd** pe capătul de cerere privind "hărțuirea sexuală".

IV. Susținerea părților

Susținerea petentei

4.1.1. Petenta, agent de poliție în cadrul DGA, susține că a fost supusă unor acte de hărțuire morală și chiar sexuală de către superiorii săi.

4.1.2. Astfel, petenta susține că șeful Serviciului Relații cu Publicul, P.F., a avut un comportament agresiv, jignitor și degradant la adresa acesteia, adresându-i cuvinte precum „agent” pronunțat peiorativ și în batjocoră, “draguță, drăguță, dacă nu-ți place poți să pleci!”.

De asemenea, petenta susține că superiorul său i-a discreditat activitatea, i-a subminat autoritatea, i-a atribuit atribuții care nu îi reveneau prin fișa postului, iar sarcinile sale au fost delegate altor colegi. Petenta mai susține că prin izolarea sa a fost trasă pe linie moartă, i-a fost suspendat contul de la calculator.

A fost supusă la acțiuni de intimidare și presiuni psihice în vederea obligării să-și înainteze demisia.

4.1.3. Totodată, petenta susține că a fost discriminată și de către dl comisar șef, Dediul Daniel, prin întocmirea raportului ce a constituit material de sesizare în cazul începerii cercetării prealabile a acesteia.

În acest sens, petenta susține că pentru aceeași abatere, implementarea decalată a unor apeluri telverde în aplicația de evidență electronică a apelurilor telverde, colegului său, Agent șef principal Ș. E., nu i s-a întocmit raport în vederea începerii cercetării prealabile.

Cu privire la acest aspect solicită CNCD obligarea reclamațiilor la începerea cercetării prealabile a colegului său.

4.1.4. Cu privire la reclamatul R.G.E., Directorul adjunct al DGA, petenta susține că acesta a avizat menținerea fișei de evaluare a activității acesteia pe anul 2012, deși i s-a dat un interviu diferit față de colegii să din Serviciu.

4.1.5. De asemenea, petenta face referire la acțiuni cu tentă sexuală, arătând că ea față de colegile sale nu a acceptat să meargă la munte, într-un așa zis teambuilding, pentru beții și dezmăț, că nu s-a comportat ca și acestea (nu se schimba de fustă sau bluză în față colegilor bărbați, nu consuma alcool...). Prin urmare, pentru faptul că nu s-a comportat ca și colegile sale i s-a spus că e frustrată.

Sușinerile reclamațiilor

Sușinerile Direcției Generale Anticorupție, prin reprezentant

4.2.1. Modificarea atribuțiilor de serviciu prin suspendarea contului de acces la calculator, a intervenit ca urmare a comportamentului petentei care a accesat în mod neautorizat fișiere care nu erau destinate îndeplinirii sarcinilor sale de serviciu. Astfel, aceasta a încălcat Ghidul general de securitate pentru utilizatorii Rețelei secret de serviciu a DGA – SIC DGA SSV, versiunea 2, nr. 1216500/SS 30.05.2011 și, în consecință, i s-a aplicat măsura dezactivării contului său, în conformitate cu Procedura de autorizare acces SIC pentru personalul DGA., modificare drepturi/dezactivare/activare conturi informatice cod CSTIC 09, versiunea2, nr. 1238148/SS/26.08.2010. Intediția de a mai folosi contul de utilizator a avut în vedere și acțiunile petentei de denigrare a unității, a lucrătorilor din cadrul Serviciului Relații cu Publicul și a conducerii DGA, apărute pe blog –ul <http://impotrivacoruptiei.blogspot.ro/2013/01>, gestionat de prietenul acesteia.

4.2.2. În privința celorlalte afirmații ce vizează discriminarea și hărțuirea pe bază de sex, acestea nu reprezintă altceva decât dovada comportamentului dificil și frustrat de care a dat dovadă în raport cu colegii, colegele și șefii.

4.2.3. Discriminarea pe bază de apartenență la o categorie defavorizată sau categorie socială, bazată pe gradul profesional pe care îl deținea, nu se susține

deoarece nu a făcut dovada că, având gradul de agent de poliție, a fost privată de drepturile prevăzute de lege în raport cu colegii săi, ofițeri, femei sau bărbați.

4.2.4. Cu privire la declanșarea procedurii prealabile față de petentă, DGA susține că aceasta a fost dispusă ca urmare a neîndeplinirii atribuțiilor de serviciu, după cum urmează: implementarea decalată față de starea de fapt consemnată în aplicație, a apelurilor Tel Verde din data de 02.05.2012, utilizarea aplicației Tel Verde în scop de tranfer și depozitare de fișiere audio și nu în acela de evidență, gestionare, monitorizare și evaluare a activității pe linie Tel Verde la nivelul DGA, astfel după cum dispune Metodologia nr. 1212107 din 05.01.2009, constând în aceea că la data de 20.12.2012 a re-implementat apeluri anterioare cu numere fictive nr. 111/01.01.2001, 112/01.01.2001 și 113/01.01.2001, motivarea nereală de implementare a 3 apeluri, respectiv că a efectuat această operațiune în vederea prezentării ofițerilor Serviciului Control, având în vedere că la data de 20.12.2012 la acest serviciu nu se afla în lucru niciuna din sesizările sale, scoaterea la data de 10.01.2013, din cadrul Serviciului Relații cu Publicul, fără aprobarea șefului de serviciu a unor documente neclasificate, ce au fost preluate de către Serviciul Control pe bază de semnătură și efectuarea în cuprinsul Registrele de evidență a apelurilor Tel Verde, a altor mențiuni decât cele prevăzute în rubricile “Rezultatul verificărilor”, “Unde s-a clasat ” și “Observații”, obligație pe care o avea potrivit fișei postului.

4.2.5. Până în prezent niciun coleg de-al petentei nu a fost sancționat disciplinar pentru presupuse încălcări ale legii, pe care aceasta le-a reclamat, ci doar atenționat pentru aspecte de importanță scăzută referitoare la modul de lucru în cadrul serviciului. În ceea ce-l privește pe comisarul șef P.F., se arată că împotriva sa nu a fost declanșată cercetarea prealabilă.

4.2.6. Având în vedere cele 5 deficiențe pe linie profesională reținute de către ofițerii serviciului Control prezentat mai sus, DGA consideră întemeiată declanșarea cercetării prealabile a petentei. Acest lucru nu reprezintă discriminare ci respectarea dispozițiilor prevăzute de legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

Susținerile directorului adjunct, Radu Genu

4.3.1. Acesta susține că nu a probat nicio măsură care să conducă la privarea petentei de drepturile pe care i le conferea statutul său și actele normative în vigoare. Din rarele ocazii în care s-au întâlnit direct, a constatat că aceasta are dificultăți de adaptare, de comunicare și relaționare cu colegii de serviciu și cu șeful său.

4.3.2. Reclamatul susține cu hotărâre că nu a discriminat-o sau harțuit-o pe petentă și solicită respingerea plângerii ca neîntemeiată.

Susținerile comisarului –șef D.D.

4.4.1. Reclamatul, comisar șef în cadrul Serviciului Control, nu șeful serviciului cum susține petenta, depune la dosar răspunsurile către petentă semnate atât de către directrul general al unității cât și de către șeful Serviciului Control.

4.4.2. Referitor la obiectul sesizării, arată că datele de care a luat la cunoștință în legătură cu petenta, au fost obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu la nivelul DGA, fiind consemnate în documente specifice și supuse aprobării conducerii unității.

Susținerile comisarului-șef P.F., șef Serviciu Relații cu Publicul

4.5.1. Acesta susține că la momentul sesizării Consiliului de către petentă, avea în subordine 9 ofițeri și 5 agenți, doamnele fiind în număr de 8 (7 ofițeri 1 agent de poliție).

4.5.2. Cu privire la acuzațiile aduse, reclamatul susține că petenta a avut probleme de comunicare și integrare în colectiv încă de la angajare, aceasta considerându-se mult mai pregătită decât colegii săi susținând că era singura care își îndeplinea sarcinile, chiar și pe ale colegilor.

4.5.3. Pentru modul în care și-a îndeplinit sarcinile de serviciu și pentru comportamentul acesteia manifestat pe parcursul anului 2012, a fost apreciată cu calificativul Bine. Calificativul propus de către acesta a fost aprobat de șeful ierarhic și ulterior contestat de petentă. Comisia de analiză a contestației a menținut calificativul Bine.

Referitor la interviul de evaluare a activității pe anul 2012, reclamatul susține că acesta s-a făcut potrivit art. 87 alin. 1 lit a din OMAI nr. 300/2004. Modalitatea de organizare și desfășurare a interviului, respectiv procedura nu impune întrebările pe care le cuprinde interviul respectiv, ci indică aspectele care pot fi avute în vedere în desfășurarea acestuia. Întrebările stabilite au fost considerate relevante, raportat la activitatea și conduita persoanei evaluate, oferindu-i posibilitatea de a argumenta eventualele obiecții privind modul de apreciere și de a prezenta aspectele pe care le consideră relevante pentru activitatea și comportamentul său.

Referitor la modalitatea de exprimare, reclamatul neagă atitudinea bazată pe țipete și apelative înjositoare precum "agent în sensul peiorativ sau drăguț", aratând că aceasta nu folosea formulele de adresare în MAI, unde majoritatea lucrătorilor aveau grade profesionale. Astfel, că petenta era cea care nu folosea apelativele domnul/doamna agent, ofițer, comisar, în funcție de gradul fiecăruia, așa cum este normal, ci se adresa direct cu prenumele persoanelor cu care dialoga, și deși i s-a atras atenția asupra acestui fapt, aceasta a continuat. Afirmația "drăguță, drăguță, dacă nu-ți place, poți să pleci!", nu a existat niciodată în dialogul său cu petenta.

De asemenea, toate acuzele legate de acțiuni cu tentă sexuală nu sunt reale, reclamatul susținând că nu a recomandat niciodată colegelor sale pentru dureri de cap "vitamina p...".

4.5.4. Având în vedere cele de mai sus, reclamatul susține că toate musurile pe care le-a luat în privința petentei, în calitate de superior, nu au vizat-o doar pe ea ci întreg colectivul coordonat.

Prin urmare, nu a discriminate-o pe petentă în niciun mod, iar raporturile de serviciu șef-subordonat s-au derulat pe perioada 2010 până la momentul demisiei acesteia, s-au încadrat în prevederile Statutului Polițistului, ale Codului de etică și deontologie al polițistului, precum și ordinele și dispozițiile interne ale MAI și DGA.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Pe cale de excepție, Colegiul director a analizat excepția invocată din oficiu, respectiv excepția necompetenței CNCD, și a dispus respingerea acesteia, întrucât petenta a reformulat plângerea înainte de primul termen de audiere, și astfel s-a stabilit că fapta de hărțuire sexuală nu era reprezentă ca un capăt de cerere ci reprezenta doar o asociere între acțiunile cu tentă sexuală și tratamentul diferit aplicat acesteia.

5.2. În fapt, Colegiul reține o serie de acțiuni ale reclamațiilor împotriva petentei pe criteriile de gen și grad profesional.

5.3. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o

caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”.

5.4. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acetei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

5.5. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

5.6. În prezenta speță, petenta susține că reclamații au tratat-o diferit comparativ, atât cu colegile sale dar și cu colegii gărbați, încadrați într-un alt grad profesional. Astfel, aceasta acuză reclamații de o serie de acțiuni prin care i s-au încălcat dreptul la muncă și demnitate (vezi susțineri), invocând criteriile gen și grad profesional.

Pe de altă parte, reclamații arată că acțiunile discriminatorii de care se plânge petenta, și care constau în delanșarea procedurii de cercetare prealabilă și demisia acesteia, au la bază întocmai plângerile petentei împotriva colegilor și șefilor ierarhici. Astfel, cu ocazia verificării faptelor reclamate de petentă, s-a constatat că tot petenta este cea care a avut mai mult abateri pentru modul defectuos în care și-a îndeplinit sarcinile de serviciu.

Prin urmare, procedura cercetării a fost declanșată doar în urma verificărilor efectuate. (vezi susțineri).

5.7. Din ansamblul înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul reține următoarele: situația conflictuală dintre părți a început în anul 2012, când petentei i s-a acordat calificativul BINE ca urmare a evaluării anuale a activității acesteia de către șeful ierarhic superior. În petiția inițială, petenta reclamă acțiuni cu tentă sexuală, susținând că alte colege ale ei sunt favorizate de șefii ierarhici și colegi datorită comportamentului deschis al acestora (colegele sale au acceptat să meargă la munte, într-un așa zis teambuilding, pentru beții și dezmăț, se schimba de fustă sau bluză în față colegilor bărbați, consuma alcool...). Ulterior, în completări petenta arată o serie de acțiuni desfășurate împotriva sa de către colegi și șefii ierarhici (declanșarea procedurii de cercetare), invocând criteriul gen și cel profesional și pentru că a îndrăznit să reclame comportamentul colegilor.

5.8. În atare situație, Colegiul reține că discriminarea, în opinia petentei, are la bază criteriile de gen și criteriul profesional, iar comparabilitatea are în vedere atât colegele sale cât și colegul Ș.E.

Colegiul trebuie să stabilească dacă întreg tratamentul aplicat, dar în special declanșarea procedurii de cercetare prealabilă doar pentru aceasta nu și pentru colegul Ș.E, determinarea depunerii demisiei dar și tratamentul avantajos aplicat colegelor mai "libere", cade sub incidența prevederilor art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000R sub spectrul celor patru elemente ale unei fapte de discriminare, respectiv al dreptului încălcat, criteriului, comparabilității și nejustificării obiective.

Practic, Colegiul trebuie să stabilească dacă acțiunile în speță au avut ca scop încălcarea dreptului la muncă și al demnității petentei doar pentru faptul că este femeie, compartiv cu colegul său, dar și pentru că nu a avut un comportament "deschis și liber" comparativ cu colegele sale. Sub acest aspect, Colegiul reține că legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, **sex/gen**, religie, convingeri etc.) invocat de reclamantă (petentă) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

5.9. Colegiul, constată că petenta nu a depus niciun probatoriu în sensul celor petiționate. Simpla prezumție că este tratată diferit pentru că nu are un comportament mai liber, precum colegele sale, nu poate fi interpretat/reținut ca fiind o faptă de discriminare. De asemenea, acest criteriu "gen" poate fi reținut doar în situația în care se presupune o situație comparabilă cu o persoană de sex masculin.

Astfel, în ceea ce privește discriminarea sa comparativ cu colegul Ș.E, căruia nu i s-a făcut raport pentru declanșarea începerii procedurii de cercetare, Colegiul reține, din raportul cu rezultatul verificării aspectelor semnalate, că dl. Ș.E a avut mult mai puține abateri decât petenta.

Cu privire la criteriul de grad profesional, Colegiul reține că nici în acest sens petenta nu a depus nicio probă prin care sau care să susțină faptul că datorită gradului mai mic pe care îl deținea, respectiv agent de poliție, a fost tratată diferit comparative cu colegele cu grad de ofițer.

Totodată, Colegiul reține că primul criteriu invocat de petentă, respectiv gen, putea fi reținut și în situația în care petenta era singura angajată din departament, de sex feminin, iar colegii și șefii ierarhici aveau un comportament ce putea presupune o hărțuire, întocmai că este femeie și se dorea să o determine să plece, însă reclamații au arătat că nu este singura angajată de sex feminin din departament.

6.0. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul nu reține probe care să susțină plângerea petentei, astfel cum a fost formulată.

6.1. De asemenea, având în vedere cele de mai sus, precum și întreb probatoriu depus la dosar de către părțile reclamate (punctele de vedere, raportul cu rezultatul verificării aspectelor semnalate, sesizările petentei către superii său, etc), Colegiul nu poate reține nici raportul de cauzalitate între fapte imputată și criteriile invocate nu, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

6.2. În ceea ce privește alte solicitări ale petentei, precum obligarea DGA la declanșarea procedurii de cercetare a colegului său Ș.E, Colegiul arată că, autoritate de stat CNCD ca autoritate de stat, autonomă, nu poate

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele nu reprezintă discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora – Membru

CAZACU Ioana – Membru

LAZĂR Maria – Membru

STANCIU Claudia – Membru

Data redactării: 11.09.2013
Redactat și motivat A. C. F.
A. P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ,**